Казка

Приборкувач диких звірів

Хоча Закомарик ледве діставав носом до столу, але був надзвичайно хоробрий та відважний. Якось він дуже наївся каші, набрався сили і вирішив зробитися приборкувачем диких звірів.

— Подамся в мандри, ловитиму різних звірів та приборкуватиму їх, — сказав хлопчик і клацнув язиком.

Він дуже ловко клацав. Так: клац-клац!

Лови біля копанки

Негайно Закомарик помандрував на леваду. Там, під старими вербами, була копанка, вкрита ряскою і лататтям. Хлопчик підійшов до копанки й побачив, як з води виплигнув зелений звір і сховався у траві. Страшний звір впіймав павучка і проковтнув.

Закомарик зняв шапку, обережно підповз до того звіра і сміливо кинувся на нього. Накрив звіра шапкою та й закричав: "Ура!"

Потім засунув руку під шапку й витяг відтіля здобич. То була зелена жабка. Хлопчик одніс звіра додому, посадовив у велику коробку та поставив йому бляшанку з водою.

Увечері Закомарик заквакав, мов справжня жаба: "Ква-ква, ква-ква!" Зелена жабка відповіла йому: "Кква-кква-кква!" Вона трішки гаркавила.

Страховище в коморі

У коморі жило страховище. Ночами воно шаруділо і всіх лякало, бо продирало мішки й торбинки, нищило крупу, борошно, гризло цукор. Удень страховище десь ховалося. Закомарик поставив у коморі пастку, повісив на гачок принаду, а сам, прислухаючись, сів за дверима. Довго і терпляче чекав. Коли чує: раз — грюкнула пастка. То впіймалося страховище.

Закомарик швидко одчинив двері, схопив пастку, виніс її і побачив, як там метушилася сіра мишка.

Хлопчик сховався за канапу і запищав, немов миша. Сіра мишка почула і відповіла йому.

Так Закомарик почав вивчати мову звірів.

Горобець-молодець

Закомарик навчився вдавати голоси всіх звірів та пташок: то цвірінчав, мов справжній горобець, то гудів, мов бджола, то цвірчав, як коник, а хрюкав не гірше кожного поросяти.

Хлопчик помітив, що в повітку серед двору залітають горобці. Він помандрував туди. Сів у повітці, накрився рядном і почав цвірінчати. Скоро почув, що якийсь горобчик йому відповідає. Закомарик скочив на ноги й ураз причинив двері. Горобчик пурхнув навтіки, але запізнився і вилетіти з повітки не зміг. Закомарик швидко впіймав горобця-молодця й посадовив у клітку.

Артисти

Закінчивши лови диких звірів, Закомарик почав привчати їх до себе. Годував і напував їх з власних рук. Вони швидко звикли до Закомарика і стали йому кращими друзями. Потім хлопчик узявся вчити горобчика співати, мишку й жабку танцювати, а сам грав на сопілці. Тепер

Закомарик та його друзі зробилися артистами. Тільки-но хлопчик заграє, горобчик ту ж мить починає співати, а мишка, ухопивши під боки жабку, рушає в танок. Якось Закомарик зробив язиком "клац-клац!" і сказав:

— Тепер я мандруватиму разом зі своїм театром.

Корабель на річці

Ранком Закомарик вийшов з дому.

У лівій руці він тримав сачок, що ним ловлять метеликів, а правою волік саночки. За спиною висів згорнутий трубкою аркуш паперу.

Звірі теж були з ним. Мишка сиділа на плечі, жабка сховалася в кишеню, а горобчик летів слідом. Підійшовши до річки, хлопчик клацнув язиком і сказав:

— Тепер пустимо наш корабель, — штовхнув санчата на воду і плигнув на них. Санчата попливли за водою.

Закомарик діставав патиком сачка дно, відштовхувався і прискорював хід корабля. Незабаром показався липовий гай, що ріс над річкою.

— Приїхали, — сказав хлопчик і пристав до берега.

У липовім гаю

Наш герой розгорнув свій папір і повісив на найбільшому дереві. То була афіша. На ній красувалося таке оголошення: "Сьогодні вистава! Виступає славетний приборкувач диких звірів Закомарик та його троє звірів-страховищ!"

У гаю гуляло багато людей.

Там було дуже хороше: цвіли липи, і над деревами гуділи бджоли.

Численні глядачі обступили Закомарика.

— Який маленький! — чулися голоси.

— Хлопчику, де твої страховища? — допитувалися дівчата.

В цей час з кишені Закомарика вискочила сіра мишка.

— А-ай! О-ой! Ой! Мишка! Ай! — зарепетували злякані дівчата і розбіглися.

Закомарик посміхнувся і сказав глядачам:

— Будь ласка, розступіться і станьте колом.

Вистава

Четверо артистів стали на середину кола.

— Вальс, — сказав хлопчик і заграв на сопілці.

Жабка й мишка закружляли в танку: танцювали краков'як і венгерку. Танцюристи ловко підскакували, а в повітрі кружляв горобчик і все співав: "Цінь-цірінь! Цінь-цірінь!" Глядачі захоплено плескали в долоні.

Після того Закомарик пов'язав мишку хустинкою, наче дівчину, а жабці надів козацьку шапку і заграв гопака. Жабка пішла навприсядки, а Мишка закружляла навколо. Тим часом ніхто не бачив; як у коло

глядачів забрів рудий кіт і проліз аж вперед. Угледівши мишку, кіт присів, очі йому засвітилися, і він обережно поплазував до неї.

Напад

Рудого напасника помітили. Ту ж мить кіт ринувся на мишку. Маленьке звірятко ледве встигло одскочити. Мишка кинулась навтіки. Та де їй втекти од розбишаки, що мчав, мов тигр!

Глядачі з жаху йойкнули, чекаючи, як ось-ось рудий вхопить мишку.

Раптом люто загавкав пес: "Гав, гав, гав!"— ніби він помітив кота і кинувся навздогін за ним. Рудий кіт ураз припинив гонитву, наїжив вуса, високо вигнув спину і задер хвоста.

"Г-рр!" — загарчав пес, немов наблизився до кота. Рудий дре-менув на дерево, обдираючи пазурами кору. Опинившись угорі, він злісно зашипів, шукаючи очима свого ворога. Але пса не було. То гавкав Закомарик, щоб перелякати кота і врятувати мишку.

Тим часом мишка, пов'язана хустинкою, майнула між глядачів і зникла в лісі.

Мілина

Мишка зникла, і засмучений Закомарик закінчив виставу. Сховав жабку в кишеню, свиснув горобчикові і пішов до корабля.

— До побачення, Закомарику! Щасливої дороги! — гукали йому.

Він пустив жабку в річку і наказав пливти за ним.

Коли повіяв вітер, хлопчик поставив сачок, наче щоглу. Ворочок нап'явся, мов вітрило, і корабель помчав угору по річці.

Горобчик сів на щоглу і заспівав: "Цінь-цірінь! Цінь-цірінь!" Тут Закомарик озирнувся, шукаючи жабку, і не побачив її. Вона відстала від корабля.

Ту ж мить він відчув поштовх, корабель зупинився, і щось лопнуло, ніби хтось роздер папір. То сани налетіли на мілину під берегом, а вітер роздер ворочок-вітрило. Горобчик злякався і полетів геть. Закомарик стояв по коліна у воді, клацав язиком і сумно згадував звірів, що покинули його.

Крилатий кінь

Хлопчик надумав вирушити на розшуки своїх друзів — мишки, жабки і горобчика.

Був у нього чубатий гусак, що звався Гегекало Моркотійович. Сильний гусак. Чи не більший, ніж Закомарик. Як закричить, бувало: "Ге-ге-ге!", так на всю вулицю чути.

Запріг Закомарик Гегекала Моркотійовича у візок і виїхав з двору. Гусак напружив свою сильну шию, розкрив дзьоб, зашипів і пішов поволі, перевалюючись з лапи на лапу. Потім розгорнув могутні крила і вже не побіг, а полетів над шляхом, тягнучи візок.

Пригода на шляху

З розгону візок зачепився за камінь і перевернувся. Закомарик злетів на дорогу і покотився в канаву. Гегекало Моркотійович того не помітив і ще швидше помчав, тягнучи за собою візок.

Хлопчик, поки падав, угледів, що по канаві метнулася мишка, пов'язана хустинкою. Вона вмить зникла, заховалась у нірку під будяком. Закомарик витяг із кишені сопілку, запищав по-мишачому, а потім заграв на сопілці. Наче на заклик, з нірки вискочила мишка і, пританцьовуючи, наблизилася до хлопчика. Він радо схопив ЇЇ і побіг на шлях гукати Гегекала Моркотійовича.

Трясовина

— Ге-ге-ге-ге! — почувся здалеку голос гусака. Він повертався назад, тягнучи за собою візок на одному коліщаті. Друге лежало біля каменя, де перевернувся візок.

Хлопчик вичитав Гегекалові Моркотійовичу за неуважність, приладнав колесо, сів на візок, посадив поруч мишку і рушив берегом річки.

Незабаром виїхали на луку, вкриту осокою, і колеса загрузли в болоті.

Тут починалася трясовина.

В цій трясовині Закомарик сподівався знайти жабку.

Хлопчик заграв на сопілці, викликаючи квакушку.

Потім заквакав: "ккква-ккква-ква".

Із ближчої калабаньки вискочила його приятелька — зелена жабка.

Буль-Буль

Над трясовиною з'явився горобчик. Він закружляв у повітрі, жалісно цвірінькаючи, наче закликаючи на допомогу. Закомарикові горобчик здався знайомим. Так, це його друг — співак. Він прислухався і розібрав:

— Сюди, сюди! Швидше! Рятуйте! — вимовляла пташка.

Закомарик залишив на візку мишку й жабку і побіг, пробиваючись крізь очерет та грузнучи в багнюці, до того місця, де літав горобчик.

Ось він уже там і бачить довговухого вислюка, що загруз у трясовині по коліна.

Закомарик кинувся до вислюка і потяг його за вуха, але тварина не хотіла йти вперед, а посувалася назад і грузла ще більше. Закомарик нічого не міг вдіяти з упертим вислюком.

В цей час почулося хлюпання і з'явився чоловік на довжелезних ногах.

— Ось де мій Буль-Буль, — промовив той чоловік, наближаючись до вислюка.

Завждишукай

— Дядьку! — закричав Закомарик, — побачивши того чоловіка.

Справді, то був рідний дядько Закомарика, відомий артист Завждишукай. Він був такий високий, що в найвищих кімнатах діставав головою до стелі.

— А, племінничку, — зрадів Завждишукай, — я шукаю свого вислюка, а ту" і тебе знайшов.

— Дядьку, ваш віслюк утопиться в болоті. Я тягну вперед, а він пнеться назад.

— Мій милий Буль-Буль дуже впертий, — сказав артист, — і ти з ним поводишся не так, як слід.

Завждишукай підійшов до віслюка і потяг його за хвіст. Тоді Буль-Буль рвонувся з усієї сили вперед, вилазячи з багнюки. Горобчик радісно зацвірінчав і злетів на плече Закомарикові.

Табір серед лісу

На галявині, серед високих дубів, заночували четверо артистів-мандрівників.

Біля невеличкого намету хропів довгоногий Завждишукай. У наметі спали товстуха Усезагуби та маленька Закомашка. Приборкувач диких звірів, хлопчик Закомарик, умостився із жабкою й мишкою під візком, а горобчик влаштувався на гілці найближчого кущика. Не спав лише віслюк Буль-Буль. Він доїдав траву, що йому звечора поклав Завждишукай. Ледве дрімав гусак Гегекало Моркотійович.

Тихо-тихо вночі в лісі. Лише коли-не-коли чути, як закричить сич, і знов панує тиша. Раптом гусак почув якийсь шум, враз прокинувся, розплющив очі і роззявив дзьоба, щоб галасувати.

Вовк і заєць

У лісі вештався вовк і набрів на зайця. Сірий розбишака зрадів і клацнув зубами. Але заєць, помітивши хижака, кинувся навтіки. Вони спинилися перед табором артистів. Переляканий заєць влетів у намет, а вовк, під голосний крик Гегекала Моркотійови-ча, з розгону зупинився поруч стривоженого віслюка.

Переполох

Заєць стрибнув на голову Усезагуби. Артистка підхопилася із страшним криком:

— Розбійники! Рятуйте! Завждишукай гукав:

— Не бійтесь! Не бійтесь! Я зараз пошукаю свою рушницю! Він так кричав, бо думав, що справді напали розбійники, і хотів їх злякати. Рушниці ж у нього не було.

Переполоханий заєць ринув далі й попав до рук Закомарика, що прокинувся од того крику.

Артистка, гадаючи, що напали розбійники, вибігла до віслюка, щоб швидше тікати. Замість віслюка вона в темряві скочила на вовка, що теж злякався того гармидеру.

Переляканий, він рвонув з місця у ліс з артисткою на спині.

Важкий вершник

Тільки-но вовк зник із галявини і пробіг кроків з десять, як відчув, що далі бігти не може. Він був певен, що на ньому сидить принаймні ведмідь. Тим часом товстуха, вважаючи, що вона їде віслюком, гукала:

— Швидше, швидше!

Коли її "кінь" зупинився, артистка з усієї сили вдарила його кулаком. У вовка потемніло в очах, і він упав.

У цей час місяць зазирнув крізь листя, і Усезагуби побачила, що то не віслюк, а вовк. З переляку вона зомліла.

Тим часом Завждишукай розшукував Усезагуби. Незабаром знайшов непритомних Усезагуби і вовка.

Він зв'язав вовка, а потім дав обом понюхати нашатирного спирту.

Артистка чхнула, опритомніла й витерла з очей сльози.

Вовк теж опритомнів і сердито клацнув зубами.

Репетиція

Ранком, щойно сонечко привітало ліс і посміхнувся кожен листочок, Завждишукай оголосив репетицію. Закомарик встиг приборкати вовка і зайця. Він грав на сопілці, і звірі слухняно виконували його накази.

Між двома дубами натягли канат. Закомашка походжала по тому канату, а над нею літав горобчик. Дівчинка пробігла по канату. Вона підстрибувала і танцювала. Унизу грав Закомарик, а навколо танцювали мишка з жабкою та вовк із зайцем. Біля них ходив Завждишукай, тримаючи на витягнутій руці Усезагуби.

Гусак, наче глядач, витягав довгу шию і гучно лопотів крилами.

Тільки Буль-Буль байдуже доїдав траву, яку не встиг поїсти вночі.

Після репетиції Завждишукай сказав:

— Поїдемо далі. Тепер у нас трупа в повному складі, і ми влаштовуватимемо чудесні вистави.

Вовка запрягли у візок разом з гусаком, і артисти продовжували свою подорож.

Обвал

Четверо артистів сходили на гору крутою стежкою. Попереду йшов довгий Завждишукай. За ним на віслюку Буль-Буль їхала товстуха Усезагуби, а на вовкові — маленька Закомашка. Завершував цей похід Закомарик із своїми звірами.

Навколо височіли білі снігові шпилі і чорні стрімкі скелі. Стежка вужчала і вигиналася між урвищами та камінцями. Незабаром мандрівники перейшли маленьким містком через глибоку прірву. Раптом почувся страшенний гуркіт, під ногами захиталася земля, і з гори покотилися скелі, посипалось каміння. То стався обвал. Одна скеля зачепила місток і розламала його. Друга загородила шлях артистам. Здивовано і злякано дивилися мандрівники. Ніяк було йти ані вперед, ані назад.

На скелю

— Не бійтесь, товариші! — сказав Завждишукай. — Зараз я пошукаю, як нам вибратись. Я знаю, що робити.

Завждишукай обмотав Закомашці навколо пояса мотузок. Потім узяв її і підніс високо на руках. Дівчинка вхопилася за виступ скелі і, мов мавпочка, полізла вгору. Вправно і сміливо підіймалася вона, поки не вилізла аж на верх. Там прикріпила один кінець мотузка, а другий кинула вниз. Закомарик схопився руками за мотузок і шугнув по ньому вгору. За ним піднявся Завждишукай. Під скелею залишилася Усезагуби. Сама вона не могла піднятися по мотузку. Троє артистів, що вже стояли нагорі, спробували витягти її, але вона останнім часом ще потовстішала і стала така велика, що в них не вистачало сили.

— Спочатку витягнемо звірів, — сказав Завждишукай, — а потім з їх допомогою потягнемо Усезагуби.

Важка робота

Нелегко було витягти на скелю віслюка і вовка. Та незабаром усі звір; опинилися нагорі.

Завждишукай загукав, щоб Усезагуби обв'язалася мотузком.

Артистка швидко обв'язалася. За другий кінець мотузка ухопилися Завждишукай, Закомарик, Закомашка, віслюк, вовк, заєць, гусак, мишка, жабка й горобчик.

— Важка робота, — промовив Завждишукай. У нього від напруження піт виступив на обличчі.

— Десятеро тягнуть одного, — сказав Закомарик.

— Разом! — скомандував Завждишукай, і вони рвонули за мотузок з усієї сили.

В ту ж мить усі попадали, а внизу заверещала Усезагуби. Мотузок на краю скелі перетерся і, не витримавши ваги артистки, обірвався.

Мотузок

— Що робити? — сказав Завждишукай. — У нас більше

немає мотузка. Усезагуби так і залишиться під цією скелею?

— Я придумав, що робити, — промовив Закомарик. Він дістав з кишені хустинку і сказав:

— Дайте мені ваші хустинки.

Йому дали. Він зв'язав три пояси та прив'язав їх до хустинок.

— Дайте мені ваші краватки, дайте мені ваші сорочки, дайте мені шнурки од ваших черевиків, дайте ваші панчохи.

Закомарик усе це зв'язав, і в нього вийшов довгий мотузок.

Що загубила Усезагуби

Все ж цей мотузок ледь-ледь не діставав до артистки. Тоді Закомарик вирвав з хвоста Гегекала Моркотійовича найдовше перо і прив'язав на кінець мотузка. Тепер товстуха дістала до нього руками. Спільними силами артистку витягли на скелю.

Вона була бліда і, коли опинилася серед друзів, одразу заплакала. Всі кинулись втішати її, але артистка, схлипуючи, казала:

— Я... я... за... за... загубила...

— Що ти загубила?! — скрикнув Завждишукай.

— Сво... сво... своє ім'я-я-я... Вона з переляку забула, як її звуть.

— Зараз я його пошукаю, — сказав Завждишукай.

— Тебе звуть Усезагуби, — крикнули разом Закомарик і Закомашка.

Усезагуби зраділа, що їй допомогли згадати ім'я, і перестала плакати.

Під землею

Робітники з соляної копальні запросили до себе під землю артистів. На копальню, де добувають кам'яну сіль, приїхали височезний Завждишукай, грубезна Усезагуби, маленька Закомашка і відважний Закомарик із своїми звірами: вислюком, вовком, зайцем, гусаком, мишкою, жабкою та горобчиком.

Щоб спуститися в копальню, артисти увійшли в кліть підіймальної машини.

Прокалатав дзвін, і кліть рушила вниз, немов провалюючись під землю. Одразу потемніло, і стривожені звірі повитягали шиї.

У копальні

Глибоко під землею зупинилась кліть. Артисти і звірі опинилися у височезній блискучій залі. Стеля, підлога і стіни іскрилися, ніби коштовне каміння.

Довгі коридори, одні темні, другі освітлені, вели у ще більші зали.

Це був підземний соляний палац. Робітники повели їх далі.

Йдучи коридором, вислюк лизнув стіну, і йому сподобався її смак.

Голодний гусак знайшов маленький соляний камінець і проковтнув його.

Скоро усі звірі облизували стіни соляного палацу та ковтали маленькі соляні камінці.

Гризла їх мишка, ковтав їх горобчик, куштувала їх жабка.

Концерт

У великій залі зібралася публіка. Артисти зійшли на високу сцену і почали лаштуватися до вистави. В цей час віслюк страшенно захотів пити. Він витяг шию і голосно закричав по-віслючому, просячи води. Всі звірі теж відчули спрагу і почали кожен по-своєму кричати. Гусак гелготів, вовк вив, заєць кричав тоненьким дискантом, миша несамовито пищала, жабка з усієї сили квакала, горобчик цвірінькав. Ніхто, крім Закомарика, не розумів звірячої мови, і всі думали, що це почалася вистава.

— От концерт! Вони чудово співають! — казали слухачі.

Але ось віслюк відчув, що з одного коридора віє вогкістю, і кинувся туди, все перекидаючи на своєму шляху. За віслюком, мов ураган, ринули інші звірі. їх доганяв Закомарик. Він хотів їх зупинити, але ледве встигав за ними.

Зникнення річки

Під землею текла річка.

Вода в ній була прозора й холодна. Звірі підбігли до води й почали її пити. За ними прибіг Закомарик. Він глянув на річку і враз помітив, що вода в ній швидко спадає. Річка пересихала на очах. Незабаром замість річки залишився сухий рівчак. То звірі випили всю воду і страшенно роздулися. Віслюк став подібний до слона, жаба виглядала як бочка, а горобчик перетворився на справжнє страховище.

Тут прийшов директор копальні і закричав на Закомарика:

— Забирайте звідси своїх звірів! Вони випили цілу річку! Вони лякають усіх! Вони ще й мене проковтнуть!

Довелося Закомарикові вести своїх друзів до кліті, щоб піднятися нагору.

Повідь

Але тепер звірі-велетні не могли вміститися в кліті. Тим часом треба було швидко вибиратися з копальні. Що робити?

У Завждишукая був чхальний порошок. Закомарик попросив у нього того порошку і дав понюхати звірам. Як чхнув вислюк, задрижала копальня. Від того чхання у вислюка вода з рота забила фонтаном. А за вислюком чхнув вовк, а за вовком заєць, а там гусак, мишка, жабка й горобчик.

Одразу один за одним ударили сім фонтанів. Вода заливала копальню. Почалася повідь. Робітники мерщій почали робити плоти.

Вислюк, вовк, заєць, гусак, мишка, жабка та горобчик стали звичайними, і всі вмістилися в кліті. Задзеленчав дзвінок. Кліть рушила, і скоро вони опинились на поверхні.

АРТИСТИ-ПАРАШУТИСТИ

На літаку

Великий літак піднявся в повітря. Дуже гули мотори. Льотчик глянув позад себе і порахував пасажирів. В літаку сиділи артисти: Завждишукай, Усезагуби, Закомашка, Закомарик та семеро звірів — вислюк, вовк, заєць, гусак, мишка, жабка і горобчик.

Льотчик підняв літак високо у хмари і полетів якнайшвидше.

Артисти поспішали до моря. Туди їх викликали рибалки, які хотіли подивитися виставу.

Маскарад

Наближаючись до моря, льотчик захотів знову глянути на пасажирів. Він озирнувся і з переляку на мить випустив стерно, аж літак підскочив. В літаку сиділи інші пасажири.

Він побачив жирафу, білого ведмедя, руде ведмежатко, велику білку, клоуна в химерному костюмі, розбійника з ножем за поясом, лікаря в білому халаті, музиканта зі скрипкою, дівчинку Червону Шапочку, Бабу Ягу та мисливця з рушницею.

Пасажири помітили переляк льотчика і засміялися. Льотчик зрозумів, що то маскарад. Завждишукай одягся жирафою, Усе-загуби —— білим ведмедем, Закомарик — ведмежатком, Закомашка — білкою, Вовк — клоуном, осел — розбійником, заєць — лікарем, гусак — музикантом, мишка — Червоною Шапочкою, жабка — Бабою Ягою, а горобчик — мисливцем.

Вистава в повітрі

— Ми почнемо виставу в повітрі! — прокричала жирафа (це був Завждишукай) так голосно, що перекричала гуркіт моторів.

Завждишукай і Закомарик одягли на всіх парашути. Усезагуби прив'язали три парашути, бо один міг її не вдержати.

Літак пролетів низько над рибальським табором. Багато людей стояло внизу і дивилося на літак. Раптом з літака вилетіли мотузки і на кінцях мотузків люди та звірі. То артисти почали виставу. Вони підплигували, перевертались, ловили один одного. Горобець стріляв з рушниці. Закомашка так вправно танцювала, що здавалося, вона літає, немов птаніка.

Враз унизу пролунали страхітливі вигуки і зойки: "О! Ой! О! Ой!" Глядачі побачили, що в білого ведмедя обірвався мотузок. Усезагуби каменем падає донизу.

Парашутний десант

В одну мить над Усезагуби розпустилися три парашути, мов зонтики, і вона стала падати повільніше. Всі артисти і звірі пустили мотузки і почали повільно спускатися на парашутах. А літак, звільнившись від вантажу, підскочив угору і сховався у хмарах.

— Ура! Ура! Привіт! Ура! — гукали внизу.

Глядачі вітали сміливих артистів і бігли до того місця, куди спускався парашутний десант.

Переполох

Першою приземлилась Усезагуби, одягнена білим ведмедем. Біля неї спустилося руде ведмежа. Усезагуби забула, що то За-комарик, злякалася і кинулась навтіки.

В цей час в іншому місці спустився клоун. До нього підбігли глядачі.

— Здрастуйте! — кричали вони. — Здрастуйте, клоун!

А клоун був вовк. Він як закричав: — У-у! У-у! — і заклацав зубами. Глядачі злякалися і ну тікати.

Закомарик і Завждишукай швидко скинули маскарадні костюми і заспокоїли глядачів та Усезагуби.

Потім влаштували виставу. Після того рибалки повели артистів частувати смаженою рибою.

ЯК ЗАКОМАРИК УПІЙМАВ СТРАХОВИЩЕ

Водолази

Четверо артистів приїхали до водолазів і показали їм виставу.

Водолазам вистава дуже сподобалася, і за це вони влаштували артистам підводну прогулянку. Артисти Завждишукай, Усезагуби, Закомашка, Закомарик, віслюк, вовк, заєць, гусак, мишка, жабка і горобчик одягли водолазні костюми і спустилися на дно моря.

Закомарикові хотілося наловити риби, і він захопив з собою сіть.

Віслюк та вовк допомагали йому нести її.

Усі йшли дуже весело, лише Усезагуби стогнала.

— Чого ти стогнеш? — спитав Завждишукай.

— Я загубила...

— Що ти загубила?

— Свою силу... Завждишукай зітхнув і сказав:

— Зараз я її пошукаю. Може, десь знайдемо.

Страховище

На дні моря було красиво. Під ногами лежав дрібний пісок. Ніби в тумані виднілися навколо дивні рослини. Між рослинами пропливали рибки. В одному місці здіймалася скеля, а навколо неї лежало багато каміння. Артисти підійшли ближче до тієї скелі і помітили між камінням дивне страховище. То була страшна потвора з круглою головою,

великими очима і численними довгими руками-ногами. То був величезний восьминіг.

Закомашка необережно наблизилася до страховища, і воно охопило ЇЇ однією рукою. Завждишукай кинувся рятувати дівчинку. Восьминіг розсердився, і колір його став мінитися. Спочатку страховище зробилося темно-брунатним, потім почервоніло і, нарешті, зблідло — пожовкло.

Воно випустило Закомашку і зразу кількома руками схопило артиста.

Що знайшла Усезагуби

— Вперед! — махнув рукою Закомарик вислюкові та вовкові.

Сміливі звірі разом із хлопчиком накинули на страховище сіть. Восьминіг відчув небезпеку і випустив з себе струмінь чорної рідини.

Враз та рідина розійшлась у воді і закрила хижака. Проте відважні рибалки здогадалися, що восьминіг у них у сіті, і потягли сіть за собою. Але страховище міцно трималося своїми руками-ногами за скелю, і вони не могли його відірвати. В цей час Закомарик зашпортнувся за водолаза, що лежав на дні. Хлопчик нахилився і впізнав Усезагуби. Закомарик прив'язав їй до пояса сіть і гукнув на вухо: "Тікайте! Страховище доганяє". Артистка злякалася, схопилась на ноги, рвонула вперед і одірвала восьминога від скелі. Усезагуби знайшла свою силу.

Чоботи і ноги

Наші водолази сплили на поверхню моря, де їх ждав маленький пароплав. На палубу витягли сіть з восьминогом. В роті у нього стирчали халяви великих водолазних чобіт. Це були чоботи, що в них Завждишукай спустився під воду. Де ж дівся артист?

— Завжди він шукав, а тепер ми будемо його шукати, — сказав Закомарик.

— Ай, ай, ай! — закричала Усезагуби, дивлячись на море. — Восьминіг з'їв Завждишукая і залишив лише його ноги.

Справді, всі побачили, що з моря стирчать дві ноги. Скоренько спустили човни і витягли за ноги з води артиста. Він був цілий, живий і здоровий.

— Що було з вами? — спитали його.

— Коли страховище схопило мене за ноги, я залишив йому чоботи, а сам вислизнув. Але без чобіт ноги стали легші, ніж голова, і я сплив догори ногами, — відповів артист.

Зоологічний сад

Восьминога поклали у велику бочку, і Закомарик одвіз його в зоологічний сад. Там здивувались страшному звірові.

— Такого у нас ще ніколи не було.

А коли довідалися, що це страховище впіймав Закомарик, то вирішили зробити його директором зоологічного саду.

Закомарик погодився. Він залишив з собою своїх звірів. Потім запросив до себе Завждишукая, Усезагуби та Закомашку і влаштував для них у саду театр. Щодня Закомарик розповідав про свої пригоди.

Так закінчилися мандри Закомарика.

За матеріалами: Микола Трублаїні. "Пустуни на пароплаві". Збірка. Художник Анатолій Василенко. Київ, видавництво "Веселка", 1978, стор. 14 — 48.